

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Симо Леонов Лазаров

за докторантския труд на Милко Дойчев Милков

СЪВРЕМЕННИ ИНТЕРПРЕТАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ В КАМЕРНОТО И СОЛОВО МУЗИЦИРАНЕ С ПИАНО

за присъждане на образователна и научна степен “Доктор” по професионално направление 8.3. “Музикално и танцово изкуство” научна специалност “Музикознание и музикално изкуство”.

Докторантският труд съдържа 109 страници оформени като увод, три глави и заключение с изводи и приноси и списък на концертите, като са показани партитури, книги и сайтове и публикациите в периода на докторантурата, рецензии и анонси на концертните изяви.

Постигането на целта на изследването е подбрана в резултат на активностите на Милко Милков през последните години в областта на камерната и солова музика и е свързана с неговата концертна, звукозаписна и преподавателска дейност на базата на неговия интерпретационен път, процеса на работа при реализирането на високо художественото изпълнение на камерна или солова творба и нейното апробиране на концертната сцена.

Обектът на изследване се фокусира върху някои емблематични камерни и солови творби за пиано и други солови инструменти, а методологията следва изследванията относно прякото участие в концертна дейност, сравнителния и аналитичен подход към съответните произведения. Личният опит на докторанта е от фундаментално значение и мотивиращ елемент при работата му върху соловото камерно произведение.

Основните въпроси на изследването са формулирани в осем позиции и са предпоставка за извеждането на анализа към необходимите изводи и заключения. Разлеждането на тези задачи като поставена за изпълнение цел е анализирано пълноценно. Задачите са основополагащи за художествената интерпретация на камерната музика и специфичните особености на камерното музициране.

Формулирайки ги целенасочено на базата на личния опит докторантът стига до намирането на решения за интерпретационните проблеми в камерното и солово изпълнителство на пианиста. Това е направено на базата на анализа на *Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен* и на *Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк*. В задачите, поставени от докторанта, влиза и анализа на нотните и партитурни източници, имащи отношение към соловото изпълнение.

Като изследователска задача е заложен проблема с изпълнителските и интерпретационни трудности при записване на класически и популярни пиеси. В тази връзка докторантът трябва да анализира и специфичните технологични особености при запис на дигитално пиано в MIDI формат.

Интересни са поставените задачи за създаването на модел за интерпретация на солово музициране с пиано в концерти с участието на повече от един солов инструмент, както и осъществяването на звукозапис с класическа и популярна музика.

Значимостта на поставените за изследване задачи и проблеми се състои в полагането на стриктни рамки при изследванията от този вид. Разчитайки на факта, че интерпретационните модели са индивидуално изискуеми от самия изпълнител, не

винаги при изпълнителя е налице необходимата подготовка, както в научно така и в научно-приложно отношение. Милко Милков дава правилния път за разрешаване на тези не маловажни от интерпретаторска гледна точка модели и проблеми. А това обосновава целите и задачите в труда.

При тази постановка на задълбочен анализ неминуемо съществува така необходимото съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на изследването. В експозето не е пропуснато и разглеждането на теоретичните и практически аспекти, които са задължителни за изпълнителя, вече и в качеството на преподавател. Изведени са правилни изводи за подхода и особеностите на работата в тази посока.

Научно базирана е методологията на изследването, като получените данни дават възможност за подробен анализ. Моделът на изследването е фокусиран на база на собствения интерпретаторски подход, но той е общовалиден за много пианисти – като изпълнители и като преподаватели. Докторантът прави теоретично представяне на термина "интерпретация" и пътя за постигането на правдива и пълноценна интерпретация. Интересни са размислите за обективността при интерпретирането на музикалния текст и субективното му възприемане от слушателя.

В докторантският труд на Милко Милков са направени няколко ценни наблюдения от гледната позиция на изпълнителя към теоретичните постановки и понятия. Едно от тези наблюдения дава отговор на въпроса: Що е изпълнителство? Според докторанта това е свързано от една страна с всичко, изписано от композитора като указания. Но изпълването на изсвиреното произведение със съдържание, което да предаде на слушателя е свързано с мисли, чувства, емоции и душевни състояния. Според докторанта „Само по този начин може да се постигне необходимият баланс между форма и съдържание, който гарантира един наистина добър резултат, а именно – пълноценна и художествено издържана интерпретация.”

Резултатите от анализа показват интересни и полезни данни, които биха могли да послужат като стартова платформа за изследването на състоянието на проблема. Бихме могли да го класифицираме като актуален и с активното присъствие и участие на музиколовски капацитети да се изгради стройна система допълваща не само приложната сфера, но и теоретичната област на музикознанието. Това допълнително придава на докторантурата фундаментален подход при експонирането на проблема.

Практическата дейност и реализация на докторанта е описана с подробния изпълнителски и интерпретационен анализ на клавирирната партия в *Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от Лудвиг ван Бетовен* и на проблемите на пианиста – изпълнител на първо пиано в *Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк*.

Класическите изпълнителски и интерпретационни подходи при изпълнение и запис на пиеси от популярната музика са представени със задълбочените познания и опит на Милко Милков, а темите които са свързани с тези дейности са класифицирани в седем позиции.

Направен е сравнителен анализ за различния подход при изпълнение на големите клавирирни музикални форми и малки клавирирни пиеси. Сравнителният анализ допринася за научен вид на изследването, което е от полза и за бъдещи изследователи. Тук се подчертава и отношението на докторанта като изпълнител и като преподавател и тук си личат научните и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Изводът, който докторантът прави за камерната музика и която тема е една от основните линии на докторантският труд, е базиран на проучвателния характер на експозето. Докторантът е съумял да идентифицира и анализира факторите, които са крайгълни камъни в трасирането на пътя на изпълнителското майсторство на камерната музика, което е оригинален принос в науката. Това си личи и от заключението, в което ясно се пише, че „Камерната музика е заемала и заема основно място в творчеството на най-великите композитори на света и преди, и сега. Тя е

специфична форма на емоционално и интерпретационно изразяване, начин да покажеш себе си като изпълнител, но и да подадеш ръка на партньора си.“

Текстът в докторантския труд изследва важните предпоставки за съществуването и развитието на изпълнителското майсторство в полето на камерната музика. Ценното в структурата на това изследване е фактът, че докторантът комбинира изпълнителския с научния подход за да очертае пътя към духовността на слушателя.

Ако трябва да правим преценка на публикациите по дисертационния труд, то би трябвало да изгледаме и прослушае огромния брой аудио и видеозаписи на Милко Милков публикувани в „You Tube“, „Bandcamp“, „Sound Cloud“ и „TWINE“; да прослушае огромния брой концерти, изнесени от Милко Милков; да прочетем трите научни публикации в научни списания.

Правим го, макар и с известни съкращения. Оставаме впечатлени от активностите и резултатите !

В смисъла на цитиране са рецензиите и анонсите на концертните изяви по време на разработване на докторантския труд, като характерът на изданията, в които са публикувани материалите, говори за научен и промоционален ефект.

Препоръките, които могат да бъдат направени, са базирани на постигнатите от докторанта резултати и са по-скоро адресирани до съответните институции, като предложение чрез което институциите могат да насърчат и подкрепят както развитието на изпълнителското майсторство на солови и камерни пиеси, така и третирането на пианото като инструмент, свързан с вземането на решения за образователните програми и образователната политика изобщо.

Научните приноси са дефинирани в няколко позиции:

- * Създаден е модел на интерпретация на солово музициране на пиано.
- * Описан е уникалният опит, придобит от обучението и работата на докторанта със световноизвестни изпълнители и педагози.
- * Направен е подробен професионален анализ на специфичните проблеми при камерното музициране.
- * Намерена е отправна точка за нови изследвания и художествени интерпретации в музикалното изкуство чрез анализирани теоретични понятия.
- * Престижните реализирани концерти доказват сериозността на художественото и научно изследване на докторската работа.
- * Записан е компактдиск с пиеси от различни жанрове и стилове в музиката.
- * Осъществени и публикувани са 54 записа на музикални произведения в четири големи световни музикални платформи.

В заключението на докторантския труд е обобщен сумарния резултат от описаните изпълнителски и интерпретационни проблеми. Обобщенията са аналитични, изводите - точни. В справката за приносите на докторантския труд докторантът обръща внимание на организирането и идентифицирането на определени елементи, които заедно с определените взаимовръзки между тях и анализ на промените в отделните елементи води до отличен краен резултат, с което трудът става всеобхватен.

Аргументирайки се с горепосочените тези относно направеното в докторантския труд и заключавайки, че докторантът изцяло отговаря на необходимите изисквания, предлагам на почитаемото научно жури да присъди на Милко Дойчев Милков образователна и научна степен “Доктор” по професионално направление 8.3. “Музикално и танцово изкуство” научна специалност “Музикознание и музикално изкуство”.

11.09.2020 г.

/проф.д-р Симо Лазаров/